

SŁOWNIK POJĘĆ OKUPACYJNYCH I POWSTAŃCZYCH

Chlebak - jak sama nazwa wskazuje służy do noszenia granatów.
Czarny - niemiecki policjant kolejowy.
Dźwiękowiec - chleb kartkowy wywołujący „wiatry”.
Filipinka - typ bomby lub granatu wyrabianego w tajnych warsztatach AK.
Foks - volksdeutsch.
Gadzinówka, szmatławiec - gazeta wydawana przez Niemców.
Gnat - rewolwer.
Goliat - miniaturowy bezzalogowy czołg kierowany zdalnie przewodami elektrycznymi, odwijającymi się z bębna. Szeroko stosowany w walkach przeciw powstańcom.
Gołębiarz - snajper niemiecki.
Gorzki - pieprz.
Góral - banknot 500 zł.
Granatowy - policjant.
Kartkowiec - chleb na kartki.
Kawalek - banknot 1000 zł.
Koń - ciężki pocisk moździerzowy.
Krowa, szafa - ryczący i skrzypiący pocisk z sześciolufowego moździerza strzelającego sprężonym powietrzem.
Latający kufer - pocisk z najcięższego działła niemieckiego, kalibru 600 mm.
Maltanka - wysoko wykwalifikowana sanitariuszka.
Młynarki - banknoty złote.
Organy Stalina - sowieckie wyrzutnie ciężkich pocisków.
Pestki - pociski rewolwerowe.
Pingpongowiec - Niemiec regulujący ruch na skrzyżowaniu.
Rębanka - mięso szmuglowane z prowincji.
Rozpylacz - pistolet automatyczny.
Sidolka - typ konspiracyjnego granatu zewnętrznie przypominającego butelkę płynu do czyszczenia „Sidol”.
Słodki - cukier.
Szczekaczka - megafon nadający niemieckie komunikaty.
Szkop, sezonowiec, tymczasowy, hans - Niemiec.
Świnka - złota carska pięciorublówka.
Twardy - dolar złoty.

RUDY

ALEK

ZOŚKA

**KONKURS DLA SZKÓŁ
GIMNAZJALNYCH POWIATU ŚWIDNICKIEGO
24 marca 2010 r.**

Komenda Hufca
ZHP Świdnica

Powiat
Świdnicki

„Być zwyciężonym i nie ulec - to zwycięstwo”.

hm. Aleksander Kamiński

„...moja młodość przebiegała w latach strząsania przez Polskę 120-letniej niewoli. I poszukiwania przez Polskę nowej, odrodzonej osobowości narodowej. Chłonałem historię, przeżywałem historię. (...) Wylańało się coraz wyraźniej zamilowanie szczególnie: odkrywanie typu idealnego dawnej Polski i modelu zalet narodu polskiego, stanowiącego nasz pozytywny wkład do kultury Europy (...), cech Polski, zasługującej na szacunek, Polski potrzebnej światu (...). Pragnąłem przekazywać chłopcom i dziewczętom, młodzieży i dorosłym swój ideał Polski godnej szacunku. (...)”

„Pisałem z potrzeby serca – nie z analiz rozumowych. Znałem cudowną młodzież, byłem wśród nich, gdy uderzył w nich grom. Zapragnąłem gorąco pokazać tę młodzież światu, utrwalić prawdę o tej młodzieży, przedłużyć jej społeczne życie poza śmierć. (...) Podkreślałem, że to relacje o faktach prawdziwych i o ludziach prawdziwych. (...) Dokonywałem wyboru. Na pewne fakty patrzyłem przez szkło powiększające: dzielność, prawość opiekuńczość...”

„... gdy pisałem „Kamienie” to przecież pisałem o zaprzyjaźnionych z sobą chłopcach. Więc gdy zdecydowałem pisać – dokonałem tego w ciągu kilku dni, może tygodnia? Odczuwałem to tak, jakbym był medium, przez które wypowiada się jakaś wielka siła, siła podstawowych wartości. I zawsze miałem poczucie, że nie ja jestem autorem „Kamieni”, lecz tylko pośrednikiem w ich przekazaniu...”

„...Skąd popularność?” – pytał Kamyk w konspekcie z 18 grudnia 1958 roku. I odpowiedział: „Wątek przyjaźni na śmierć i życie – odwieczny. Wątek bohaterstwa w służbie wartościom – odwieczny. Czytelnik spragniony odwiecznie w sztuce piękna, dzielności, prawdy, sprawiedliwości.”

**TESTAMENT SZARYCH SZEREGÓW – „Dziś – Jutro – Pojutrze”.
„Pojutrze – ono jest dziś. My też jesteśmy kamieniami rzuconymi na szaniec. Nie
musimy pięknie umierać. Ale czy umiemy pięknie żyć?”**

**Komenda Hufca Związku Harcerstwa Polskiego
im. Szarych Szeregów w Świdnicy**

zaprasza na

V EDYCJĘ KONKURSU WIEDZY O BOHATERACH KSIĄŻKI „KAMIEŃ NA SZANIEC”.

TERMIN I MIEJSCE KONKURSU

24 marca 2010 r. - środa - rozpoczęcie o godz. 10.00, siedziba hufca przy ul. Lelewela 18. Planowane zakończenie ok. 13.00 (w zależności od liczby zgłoszeń).

TEMATYKA KONKURSU

Konkurs będzie dotyczył: wiedzy z zakresu znajomości książki „Kamienie na szaniec” Aleksandra Kamińskiego, Szarych Szeregów, Batalionów Harcerskich „Zośka” i „Parasol” oraz innych konspiracyjnych organizacji np. Wawer, Plan, Pet, zarysu historycznych wydarzeń w Polsce, biografii Alka, Rudego, Zośki, Aleksandra Kamińskiego, wiersza "Testament mój" Juliusza Słowackiego. Wiedza zostanie sprawdzona za pomocą pytań testowych, układanek, rebusów, krzyżówek, filmów, słuchowisk, itp. W pytaniach zostaną wykorzystane urywki filmu „Akcja pod Arsenalem” oraz planszowa gra strategiczna „Szare Szeregi”.

SKŁAD REPREZENTACJI

W konkursie może wziąć udział 3-osobowa reprezentacja gimnazjum wraz z opiekunem oraz patrol reprezentujący drużyny harcerskie, jeśli spełniają kryteria wiekowe (harcerze w wieku gimnazjalnym). Zarówno szkoła jak i drużyna mogą wystawić tylko jedną reprezentację.

ZGŁOSZENIA

Zgłoszenia, na załączonym druku, należy dostarczyć do Komendy Hufca ZHP – ul. Lelewela 18, do 17 marca 2010.